

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XVIII

TOP / POJ / ODG / TDR

B5

SI

OL: IT

16-12-2024

**POTRDITEV SKLEPOV O PRIHODNJEM PREDSEDSTVU
IN PREDSTAVITEV PROGRAMA PREDSEDOVANJA DO
XIX. ZASEDANJA ALPSKE KONFERENCE**

A Poročilo Italije

B Predlog sklepa

PRILOGA

**1 Preliminary Programme of the Italian Presidency of the Alpine
Convention 2025-2026 (EN)**

Priloga je na voljo v oblaku Alpske konvencije na povezavi <https://cloud.alpconv.org>.

A Poročilo Italije

Italijansko predsedstvo Alpske konvencije je za obdobje 2025–2026 v prepričanju, da »skupaj zmoremo«, pripravilo ambiciozen in v prihodnost usmerjen program, ki se osredotoča na reševanje ključnih izzivov, s katerimi se sooča alpska regija, hkrati pa bo prispevalo k doseganju mednarodnih trajnostnih ciljev.

Na podlagi Večletnega programa dela 2023–2030 in pobud slovenskega predsedstva Italija kot svoja glavna interesna področja opredeljuje biotsko raznovrstnost, prilagajanje podnebnim spremembam, alpsko prebivalstvo in kulturo ter mednarodno sodelovanje z gorskimi regijami.

Ta prednostna področja odražajo zavezanost Italije k varovanju ekoloških, socialnih in kulturnih virov alpskega prostora. Njihov cilj je doseči oprijemljive rezultate na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti, podnebne odpornosti in trajnostnega razvoja alpskih skupnosti, hkrati pa spodbujati partnerstva, ki segajo tudi onkraj Alp. Italija si s svojim vodenjem prizadeva, da bi Alpska konvencija na globalni ravni postala ključno gonilo inovacij in sodelovanja pri reševanju izzivov, ki so značilni za gorska območja.

Biotska raznovrstnost: izboljšanje ohranjanja in odpornosti ekosistemov

Ohranjanje biotske raznovrstnosti v Alpah je temelj programa italijanskega predsedovanja. Predsedstvo bo na podlagi vodenja Posvetovalnega odbora za alpsko biotsko raznovrstnost (Alpine Biodiversity Board, ABB) koordiniralo pripravo konkretnega predloga akcijskega načrta za biotsko raznovrstnost v Alpah. Ta načrt bo povezal regionalne prednostne naloge z globalnimi cilji biotske raznovrstnosti v okviru Konvencije o biološki raznovrstnosti (CBD) in se osredotočil na spremljanje, obnovo, ekološko povezljivost in ohranjanje habitatov v skladu s *strateškimi usmeritvami* slovenskega predsedstva »Biotska raznovrstnost v Alpah«.

ABB bo tesno sodeloval z drugimi tematskimi delovnimi telesi, kot denimo z Delovno skupino Velike zveri in prostoživeči parkljarji ter družba (WISO), s Posvetovalnim odborom za alpsko podnebje (ACB) ter z delovnim skupinama Promet ter Urejanje prostora in trajnostni razvoj, da bi zagotovil usklajen pristop ter okrepil stike z ustreznimi organizacijami v EU in po svetu. Ključni ukrepi vključujejo krepitev ekoloških koridorjev, opredelitev habitatov in vrst, ki jim je treba nujno posvetiti pozornost, ter uskladitev sistemov spremljanja biotske raznovrstnosti v celotnih Alpah. Namen teh prizadevanj je postaviti Alpe za zgled ohranjanja biotske raznovrstnosti in pokazati, kako lahko regionalni ukrepi prispevajo k doseganju globalnih ciljev.

Podnebne spremembe: spodbujanje prilagajanja in blaženja učinkov

Prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blaženje ostajata osrednji prednostni nalogi italijanskega predsedstva. Ker se alpska regija sooča z vse hujšimi grožnjami zaradi segrevanja ozračja, umikanja ledenikov in izginjanja trajno zamrznjenih tal, bo italijansko predsedstvo spodbujalo odločilne ukrepe za izboljšanje odpornosti. Ključna pobuda je enajsto Poročilo o stanju Alp, ki se bo osredotočilo na vplive izginjanja ledenikov in trajno zamrznjenih tal na naravne nevarnosti, vodne cikle in visokogorske ekosisteme. To poročilo bo zagotovilo znanstvene, administrativne in operativne vpogleda za usmerjanje političnih odločitev in spodbujanje regionalnega sodelovanja.

Predsedstvo bo spodbujalo tudi lokalne pobude za prilagajanje, pri čemer bo občine spodbujalo k sprejemanju trajnostnih praks in čezmejni izmenjavi uspešnih metod. Predsedstvo se bo na podlagi Akcijskega načrta za podnebje 2.0 in zlasti z nadaljnjim sodelovanjem s Posvetovalnim odborom za alpsko podnebje (ACB) in Delovno skupino za hribovsko kmetijstvo in gorsko gozdarstvo (MAMF) osredotočilo na možnosti izvajanja sektorskih strategij prilagajanja, zlasti v kmetijstvu in gozdarstvu, da bi odpravili posebno občutljivost teh sektorjev na podnebne vplive. Ta prizadevanja so v skladu s širšimi cilji evropskega zelenega dogovora, ki poudarja vlogo Alp pri doseganju podnebne nevtralnosti.

Predsedstvo se zaveda temeljnega pomena izobraževanja mladih za spodbujanje večje ozaveščenosti o podnebnih spremembah in okoljski trajnosti. Z nadaljevanjem dela v okviru pobud, ki jih je sprožilo slovensko predsedstvo, bodo razvili izobraževalne programe in dejavnosti, namenjene učencem in učenkam ter dijakom in dijakinjsam, starim od 5 do 19 let. Cilj je spodbuditi globlje razumevanje izzivov, s katerimi se soočajo Alpe, z neposrednimi izkušnjami in inovativnimi izobraževalnimi programi, da bi tako povečali ozaveščenost mladih generacij in jim omogočili, da bodo imele vodilno vlogo pri razvoju prihodnjih strategij za varstvo alpskega prostora.

Prebivalstvo in kultura v Alpah: spodbujanje trajnostnega razvoja

Italijansko predsedstvo se zaveda, da se je treba nujno soočiti z demografskimi spremembami v Alpah, vključno z izseljevanjem prebivalstva s podeželja in preseljevanjem v mesta. S posodobitvijo in razširitvijo ugotovitev petega Poročila o stanju Alp želi Italija skupaj z Avstrijo v sodelovanju z nacionalnimi statističnimi uradi in strokovnjaki ter strokovnjakinjami iz obeh držav zagotoviti konkretna dognanja o demografskih, socialnih in gospodarskih trendih. Navedena dognanja bodo predstavljala zgled za to, kako lahko na podlagi podatkov oblikujemo

politike za oživitev podeželskih in gorskih skupnosti, spodbujanje trajnostnega razvoja in izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev.

Hkrati se bo predsedovanje osredotočilo na pripravo podlage za potencialno strategijo za alpsko kulturo, katere cilj bo prepoznati, ovrednotiti in spodbujati kulturno razsežnost Alp. Ta pobuda italijanskega predsedstva upošteva druge pomembne evropske pobude, kot je imenovanje Nove Gorice - Gorice za evropsko prestolnico kulture 2025. S kulturnimi programi, prireditvami in sodelovanjem želi predsedstvo poudariti medsebojno povezanost alpske dediščine in spodbujati regionalno kohezijo.

Sodelovanje z drugimi gorskimi regijami: širjenje znanja, ki ga premorejo Alpe

Italijansko predsedstvo se zaveda medsebojne povezanosti gorskih regij po vsem svetu, zato bo še naprej podpiralo mednarodno sodelovanje. Na podlagi dolgoletnega vodilnega položaja Alpske konvencije pri spodbujanju globalnih gorskih partnerstev, ki ga podpira dejavno sodelovanje njenih pogodbenic in Stalnega sekretariata, bo predsedstvo okrepilo sodelovanje z regijami, kot so Karpati, Afrika, Andi in Hindukuš - Himalaja.

To sodelovanje bo vključevalo izmenjavo inovativnih pristopov, razvitih v Alpah, za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prilagajanje podnebnim spremembam in odpornost skupnosti. Predsedstvo bo skupaj s sekretariatom še naprej krepilo odnose z mednarodnimi organizacijami, kot so UNEP, Gorsko partnerstvo, Karpatska konvencija, UNESCO, Konvencija o biološki raznovrstnosti, Konvencija o vodah in Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (MOKSP), z namenom, da bi izkušnje, pridobljene v Alpah, prispevale k prizadevanjem za trajnostni razvoj v gorskih regijah po vsem svetu.

Pomen in pričakovani rezultati

Cilj programa italijanskega predsedovanja je poudariti strateški pomen Alp pri reševanju okoljskih in socialnih izzivov Evrope. Pobude za biotsko raznovrstnost so usklajene z globalnimi okviri, prizadevanja za prilagajanje podnebnim spremembam pa podpirajo cilje EU glede prilagajanja takšnim spremembam in nevtralnosti. Demografske in kulturne strategije krepijo regionalno kohezijo in skrbijo za dolgoročno trajnostno naravnost alpskih skupnosti.

S spodbujanjem mednarodnega sodelovanja program poudarja vlogo Alp kot vodilne regije na področju trajnostnega upravljanja z gorskim svetom. Prizadevanja predsedstva skupaj s prizadevanji pogodbenic in sekretariata niso usmerjena le v zagotavljanje oprijemljivih koristi za regijo, temveč tudi v krepitev globalnega pomena Alpske konvencije in njenega položaja kot modela za reševanje izzivov in priložnosti gorskih regij po vsem svetu.

Namen tega celovitega in v prihodnost usmerjenega programa je izkazati globoko zavezanost ekološki celovitosti, kulturni dediščini in družbeno-gospodarski vitalnosti alpskega prostora ter okrepiti temelje za trajnostni razvoj in mednarodno sodelovanje.

B Predlog sklepa

Alpska konferenca

1. seznaniti s poročilom prihajajočega italijanskega predsedstva in se mu zahvaljuje za pripravo programa predsedovanja;
2. vabi pogodbenice in opazovalke, da aktivno podprejo program italijanskega predsedovanja ter sodelujejo pri načrtovanih dejavnostih in dogodkih.